

KYSTVERKET

Vest

Lingalaks AS
Grovaabrotet 8
5600 NORHEIMSUND

Deres ref.:

Vår ref.:
2018/2647-2

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Bjarte Holta

Dato:
03.09.2018

Tillatelse til å legge strømkabel mellom oppdrettsanlegg (lokalitet Toska Nord) og Floni - Radøy kommune - Hordaland fylke

Vi viser til søknad vedrørende ovennevnte, oversendt Kystverket ved brev av 3. august 2018 fra Bergen Havn.

Kystverket Vest har kommet til at det kan gis tillatelse til tiltaket.

1 Beskrivelse av saken

Det søkes om tillatelse til å legge strømførende kabel mellom oppdrettsanlegg/flåte lokalitet Toska Nord og ilandføring ved Floni nord på Flona.

2 Aktuelle bestemmelser og vurderingstema

Tiltaket faller inn under havne- og farvannsloven § 27 første og annet ledd, som lyder:

"Bygging, graving, utfylling og andre tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde, krever tillatelse av kommunen hvor tiltaket skal settes i verk. Som tiltak regnes bl.a. fortøyningsinstallasjoner, kaier, brygger, broer, luftspenn, utdypning, dumping, akvakulturanlegg, opplag av fartøy, lyskilder, kabler og rør. Kommunen kan ikke gi tillatelse til tiltak som vil stride mot bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her.

Tiltak som nevnt i første ledd som skal settes i verk i hovedled eller biled eller for øvrig utenfor kommunens sjøområde, krever i stedet tillatelse fra departementet. Det samme gjelder tiltak som skal settes i verk innenfor kommunens sjøområde, men som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i hovedled eller biled."

Tiltaket søkes iverksatt i biled. Søknaden skal derfor behandles av Kystverket Vest, jf. § 27 annet ledd, jf. Fiskeri- og kystdepartementets delegering 04.12.2009 nr. 1459.

Alle tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i farvannet krever tillatelse etter § 27. Vurderingen av tiltakets virkninger for sikkerhet og fremkommelighet må gjøres konkret ut fra tiltakets art, størrelse, plassering og forholdene ellers på stedet. Det er tilstrekkelig at det er en rimelig mulighet for at tiltaket kan virke forstyrrende på ferdsele.

Vest - Plan- og kystforvaltningen

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847
Telefaks: +47 70 23 10 08
Bankgiro: 7694 05 06766

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no
Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Med "sikkerheten" i farvannet menes sikkerheten både for personer, herunder liv og helse, fartøy og eiendom, og ferdselen. Det skal herunder legges vesentlig vekt på virkninger for sjøtransporten og annen ferdsel på sjøen, men også virkninger for annen aktivitet i farvannet, jf. lovens § 1. God "fremkommelighet" innebærer at det skal tilrettelegges for uhindret og trygg ferdsel. Det er ikke "fremkommeligheten" for enhver som loven skal ivareta, men fremkommelighet i alminnelighet, dvs. den alminnelige ferdsel for flere enn en enkelt eller noen få personer. Den konkrete ferdselens karakter og intensitet i området må derfor vurderes.

I vurderingen av om tillatelse skal gis, skal det også legges vekt på havne- og farvannslovens formål som fremgår av § 1:

"Loven skal legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer.

Loven skal videre legge til rette for effektiv og sikker havnevirksomhet som ledd i sjøtransport og kombinerte transporter samt for effektiv og konkurransedyktig sjøtransport av personer og gods innenfor nasjonale og internasjonale transportnettverk."

Formålsbestemmelsen innebærer at vi i tillegg til å legge vekt på sikkerhet og fremkommelighet, også må ha et helhetlig syn på farvannet der hensynet til forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet er av betydning for saken. I denne vurderingen er miljøhensyn relevant, jf. uttrykket "allmenne hensyn". Det følger også av § 26 første ledd at hensynet til miljøet skal ivaretas når tiltaket planlegges, gjennomføres, drives og vedlikeholdes.

Det følger videre av § 27 første ledd at det ikke kan gis tillatelse til tiltak som vil stride mot bestemmelser gitt i eller i medhold av loven, herunder bestemmelsen i § 26 første ledd som lyder:

"Tiltak som krever tillatelse etter dette kapitlet, skal planlegges, gjennomføres, drives og vedlikeholdes slik at hensynet til god fremkommelighet og trygg ferdsel i farvannet samt hensynet til liv og helse, miljø og materielle verdier, blir ivarettatt på en forsvarlig måte."

Bestemmelsen fastsetter en alminnelig standard som gjelder direkte for tiltakshaver og for myndighetene som gir tillatelsen.

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 29 kan det stilles vilkår til en tillatelse. I § 29 heter det blant annet:

"Ved fastsettelsen av vilkår i enkeltvedtak etter dette kapitlet skal det legges vekt på hensynet til god fremkommelighet og trygg ferdsel i farvannet, hensynet til andre næringer, samt hensynet til liv og helse, miljø og materielle verdier. (...)."

Tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven § 27 kan for øvrig ikke gis i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven uten at vedkommende plan- og bygningsmyndighet har gitt dispensasjon, jf. havne- og farvannsloven § 32 annet ledd.

3 Vurdering av saken

Ved vurdering om det skal gis tillatelse til omsøkt kabel må en veie de ulike hensyn mot hverandre. Søker ønsker å legge strømkabel frem til oppdrettsanlegget. Når det gjelder andre hensyn som skal tillegges vekt er dette særlig ferdselsmessige hensyn, samt hensynet til fiskerinæringen. Etter Kystverkets vurdering vil ikke omsøkt legging av kabel i sjø få særlig betydning for ferdselen i området. Omsøkt kabel kommer i et område med fortøyninger fra oppdrettsanlegget. Kystverket har av den grunn ikke funnet det nødvendig å forelegge søknaden for fiskerimyndighetene eller andre.

Legging av kabel medfører redusert mulighet for bruk av anker i området rundt kabelen. Vi er ikke kjent med at legging av omsøkt kabel vil medføre så stor ulempe at søknaden ikke kan imøtekommes.

For at omsøkt legging av kabel skal bli til minst mulig ulempe for utøvelse av fiske mv. vil det blant annet bli satt følgende standard vilkår: *"Kabler på sjøbunnen skal plasseres i henhold til vedlagte kartutsnitt med nøyaktig inntegnet trasé. De må følge bunntopografien (uten heng) og legges forsvarlig slik at de ikke forandrer leie eller flyter opp. Eventuelle fester og søkker skal ha en slik utforming at de ikke hefter fiskeredskaper.*

Det skal så langt som mulig unngås bruk av frie spenn og sidestøtter. Der frie spenn ikke kan unngås, skal de utføres med så korte spenn som mulig." Det blir også satt krav til merking av landfall med skilt og innmelding av trasé til Kartverket Sjødivisjonen med kopi til Kystverket. Nytt i fra 01.01.2013 er at Kystverket skal føre register over alle farvannsskilt og navigasjonsinnretninger. Det medfører at det også må gis opplysninger om posisjon på varselkiltene som settes opp ved landfallet.

Av hensyn til sikkerheten og fremkommeligheten i farvannet må søker i sitt arbeid ta hensyn til sjøverts ferdsel ved utlegging.

Søker er selv ansvarlig for å avklare forholdet til eiere av andre installasjoner på sjøbunnen som omsøkte tiltak kan komme i berøring med/ krysse.

På denne bakgrunn gjør Kystverket følgende vedtak:

4 Vedtak

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 27 annet ledd, jf. § 27 første ledd, gis det tillatelse til å legge sjøkabel mellom oppdrettsanlegg (Toska Nord) og Floni i Radøy kommune i Hordaland fylke, slik som inntegnet i vedlagte kartutsnitt stemplet, godkjent av Kystverket Vest.

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 19 tredje ledd pålegges tiltakshaver å sette opp farvannsskilt om kabelen i tråd med vilkårene under.

Vilkår

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 29 gis tillatelsen på følgende vilkår:

1. Tiltakshaver plikter å merke kabel ved landfeste i tråd med forskrift 19.12.2012 nr. 1329 om farvannsskilt og navigasjonsinnretninger (skiltforskriften), jf. vedlegg 1 til forskriften.

Følgende varselskilt skal oppsettes i størrelse MS (1,5 x 1,5 meter):

Skiltene skal fortrinnsvis settes ved siden av hverandre og med skilt som angir livsfarlig ledning til venstre.

Varselskiltet skal ha underskilt i størrelse MS (bredde 1,5 meter x høyde 45 cm, bokstavhøyde 11,5 cm, bordbredde 1,7 cm):

Skilt skal settes opp slik at det ikke kan skje forveksling med hensyn til deres betydning. De skal være vendt mot sjøtrafikkens ferdselsretning eller mot farleden på en slik måte at de er lett synlige for sjøfarende, jf. skiltforskriften vedlegg 1 punkt 6.1. Dersom forholdene på stedet krever det, for eksempel i et sund eller en annen passasje, skal skilt settes opp på begge sider av farleden. Tiltakshaver er ansvarlig for vedlikehold av merkingen, jf. skiltforskriften § 6.

Tiltakshaver skal sende inn melding til Kystverket umiddelbart etter at skiltene er satt opp og bekrefte at dette har skjedd i tråd med vedtaket her, jf. skiltforskriften § 3 som pålegger Kystverket å føre register over alle farvannsskilt. Det må legges ved kart hvor skilt er nøyaktig inntegnet og med posisjoner oppgitt i WGS 84.

Begrunnelse:

Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

2. Tiltaket skal utføres som beskrevet i tillatelsen og vist i vedlagte tegning og kartutsnitt. Det må ikke foretas endringer uten at dette på forhånd er godkjent av Kystverket.

Begrunnelse:

Endringer kan medføre annen virkning i farvannet enn det som er vurdert i forbindelse med tillatelsen.

3. Det må sørges for at tiltaket til enhver tid er forsvarlig vedlikeholdt.

Begrunnelse:

Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

4. Eventuelt erstatningsansvar som følge av tiltaket påhviler tiltakshaver.

Begrunnelse:

Det er tiltakshaver som får fordelene av tillatelsen. Skulle tiltaket føre til skade, er det naturlig at tiltakshaveren bærer utgiftene.

5. Tiltakshaver skal sende inn melding til Kartverket vedlagt kart der tiltaket (kabel, skilt) er nøyaktig inntegnet med posisjoner oppgitt i WGS 84/Euref 89. Opplysningene sendes

på epost til efs@kartverket.no eventuelt per post til Kartverket Sjødivisjon, Postboks 60, 4001 Stavanger. Dette skal gjøres umiddelbart etter at tiltaket er ferdigstilt. Tiltaket kan ikke tas i bruk før slik melding er sendt. Kopi av meldingen skal samtidig sendes Kystverket Vest til post@kystverket.no.

Begrunnelse:

Ferdseis- og sikkerhetsmessige hensyn for de sjøfarende, for ajourhold og oppdatering av sjøkartene og eventuell kunngjøring i "Etterretninger for sjøfarende".

6. Kabler på sjøbunnen skal plasseres i henhold til vedlagte kartutsnitt med nøyaktig inntegnet trasé. De må følge bunntopografien (uten heng) og legges forsvarlig slik at de ikke forandrer leie eller flyter opp. Eventuelle fester og søkker skal ha en slik utforming at de ikke hefter fiskeredskaper. Det skal så langt som mulig unngås bruk av frie spenn og sidestøtter. Der frie spenn ikke kan unngås, skal de utføres med så korte spenn som mulig.

Begrunnelse:

Ferdseis- og sikkerhetsmessige hensyn, samt hensynet til fiske.

7. Kabler må legges ut i samråd med eier(e) av eventuelle andre installasjoner som omsøkte tiltak kommer til å krysse.

Begrunnelse:

En tillatelse etter havne- og farvannsloven vil ha rettsvirkninger etter sitt innhold så langt dette er innenfor de rammer loven setter. Havne- og farvannsloven regulerer ikke nabo- og eiendomsforhold og har ingen betydning for disse.

8. På Kystverkets forlangende kan leggearbeidet, dersom det viser seg nødvendig, stoppes med øyeblikkelig varsel. Ved legging må søker holde Kvitsøy VTS underrettet.

Begrunnelse:

Ferdseis- og sikkerhetsmessige hensyn.

9. Kystverket kan kreve at eier/tiltakshaver sørger for at sjøkabler på sjøbunnen som ikke lenger er i bruk, helt eller delvis blir flyttet, fjernet, nedgravd eller overdekket, dersom dette anses nødvendig av hensyn til sikkerhet, miljø og fremkommelighet. Kostnaden vil bli pålagt eieren/tiltakshaver.

Begrunnelse:

Ferdseis- og sikkerhetsmessige hensyn, samt miljøhensyn.

Vi viser i tillegg til havne- og farvannsloven § 26 som stiller nærmere krav til tiltaket som tiltakshaver selv har ansvar for å oppfylle.

I henhold til havne- og farvannsloven § 31 faller en tillatelse bort hvis arbeidet med tiltaket ikke er satt i gang senest tre år etter at tillatelsen ble gitt. Det samme gjelder hvis arbeidet med tiltaket blir innstilt i mer enn to år. Kystverket kan forlenge fristen én gang med inntil tre år.

5 Klage mv.

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages av søker og andre med rettslig klageinteresse innen 3 – tre – uker etter at dette brevet er kommet frem. Se *Orientering om klageadgang*.

Klageadgangen må være benyttet før søksmål om gyldigheten av vedtaket eller krav om erstatning som følge av vedtaket reises, jf. forvaltningsloven § 27b. Søksmål kan likevel

reises når det er gått seks måneder fra klage første gang ble framsatt, og det ikke skyldes forsømmelse fra klagerens side at klageinstansens avgjørelse ikke foreligger.

Det understrekes at det ved avgjørelsen kun er tatt hensyn til reglene i havne- og farvannsloven og ikke annet regelverk. For eksempel kan tiltaket være søknadspliktig etter plan- og bygningsloven, og dette må tiltakshaver selv avklare med kommunen. Videre må forholdet til kulturminnelovgivningen og forurensningsloven avklares med vedkommende myndighet.

Havne- og farvannsloven regulerer ikke private nabo- eller eiendomsforhold, og dette vedtaket tar derfor ikke stilling til eller avgjør noe om slike forhold. Søkeren er selv ansvarlig for å innhente nødvendig samtykke fra grunneiere og andre rettighetshavere. Kystverket har ikke ansvar for å følge opp dette. Privatrettslige tvister mellom partene avgjøres enten gjennom avtale eller på andre måter, for eksempel av domstolene.

Med hilsen

Bjarte Holta
trafikkleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Radøy kommune	Krossvegen 8	5936	MANGER
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Goodtech AS		7075	TILLER

Vedlegg:

Godkjent kartskisse
Utdrag av forskrift om farvannskilt
Orientering om klageadgang

**UTDRAG av FOR 2012-12-19 nr 1329 endret 19.12.2014 Forskrift om farvannskilt og navigasjonsinnretninger:
Vedlegg 1 2 Varsel-, forbuds- og opplysningsskilt 2.1 Størrelse**

Varsel, forbuds og opplysningsskilt skal normalt utføres i fire ulike størrelser, liten størrelse 0 (LS 0), liten størrelse 1 (LS1), middels størrelse (MS) og stor størrelse (SS).

Valg av skiltstørrelse skal gjøres ut fra vurderinger av farvannets beskaffenhet, bruk av farvannet mv., og slik at de er synlige på en avstand hvor sjøfarende kan tilpasse sin ferdse etter forholdene i rett tid.

Tabell 1. Skiltstørrelse og leseavstand (veiledende)

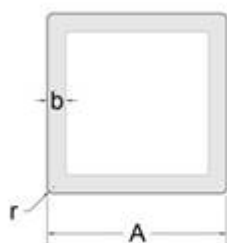
Størrelse	Leseavstand
LS 0	Kanaler og trange farvann
LS 1	Opp til 200 meter
MS	Fra 200 til 500 meter
SS	Over 500 meter

Grafisk utforming av skilt, herunder også tall og bokstaver, skal være i samsvar med det som fremgår under pkt. 5.8 (jf. datafiler for produksjon av skilt som utgis av Kystverket).

2.2 Form

Varsel, forbuds- og opplysningsskilt skal ha kvadratisk form.

Figur 1. Skilt med kvadratisk form.

Tabell 2. Mål for skilt med kvadratisk form

Størrelse	Sidelengde A (mm)	Bordbredde b (mm)	Hjørneradius r (mm)
LS 0	600	60	b x 3/10
LS 1	1000	100	
MS	1500	150	
SS	2000	200	

Forbudsskilt « Fartsgrense opphører » og opplysningsskilt skal utføres uten bord.

2.3 Underskilt

Underskilt til varsel-, forbuds- og opplysningsskilt gir utfyllende opplysninger til det skiltet det tilhører.

Underskilt skal ha samme bredde som det skiltet det tilhører.

Mellom hovedskilt og underskilt skal det være et felt på halve bordbredden av hovedskiltet med retrorefleks med lik bunnfarge som skiltene.

Høyden på et underskilt med en linje tekst skal være 3/10 av bredden på skiltet det tilhører. Tekst skal utgjøre 1/4 og bord 3/20 av høyden på underskiltet.

For underskilt med flere linjer tekst gjelder at teksthøyde og bord skal utformes som for skilt med en linje. Høyden på slike underskilt vil følge av antall tekstlinjer og avstanden mellom disse. Avstanden mellom to tekstlinjer skal være 7/10 av teksthøyden.

Underskilt til opplysningskilt skal utføres uten bord.

Tabell 3. Mål for underskilt

Størrelse	Bredde (mm) etter sidelengde på hovedskiltet	Skilthøyde (mm)	Teksthøyde (mm)	Bordbredde (mm)
LS0	600	180	45	7
LS1	1000	300	75	11
MS	1500	450	113	17
SS	2000	600	150	23

KYSTVERKET

ORIENTERING OM KLAGEADGANG

KLAGEORGAN

Enkeltvedtak fattet av Kystverkets regionkontor kan påklages til Kystverkets hovedkontor, jf. forvaltningsloven § 28.

Enkeltvedtak fattet av Kystverkets hovedkontor kan påklages til Samferdselsdepartementet, jf. forvaltningsloven § 28.

Klagen skal i begge tilfellene sendes per e-post til post@kystverket.no eller per post til Kystverket, Postboks 1502, 6025 ÅLESUND.

KLAGEFRIST

Klagefristen er 3 uker fra den dag dette brevet kom frem, jf. forvaltningsloven § 29. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp. Dersom klagen kommer for sent, kan Kystverket se bort fra klagen. Det kan søkes om å få forlenget fristen, men da må man oppgi årsaken til dette, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 31.

KLAGENS INNHOLD

Klagen må inneholde følgende, jf. forvaltningsloven § 32:

- hvilket vedtak det klages over
- den eller de endringer som ønskes
- eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen

I tillegg bør man nevne de grunner klagen støtter seg til. Klagen må undertegnes.

UTSETTING AV GJENNOMFØRING AV VEDTAKET

Selv om det er klageadgang på et vedtak, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. Førsteinstansen, klageinstansen eller annet overordnet organ, kan beslutte at vedtak likevel ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. forvaltningsloven § 42. Man kan søke om å få utsatt gjennomføringen av et vedtak til klagefristen er ute eller til klagen er avgjort (søke om oppsettende virkning av klagen), jf. forvaltningsloven § 42. Begrunnet søknad sendes til den etaten som er førsteinstans for vedtaket. En avgjørelse om oppsettende virkning kan ikke påklages.

RETT TIL Å SE SAKSDOKUMENTENE OG TIL Å KREVE VEILEDNING

Med visse begrensninger har en part rett til å se dokumentene i saken, jf. forvaltningsloven §§ 18 og 19. Parten må i tilfelle ta kontakt med Kystverket. Man vil da få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om fremgangsmåten og reglene om saksbehandlingen.

KOSTNADER VED KLAGESAKEN

En part kan kreve dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med klagesaken, jf. forvaltningsloven § 36. Forutsetningen er da vanligvis at det organet som traff det opprinnelige vedtaket har gjort en feil slik at vedtaket blir endret. Det kan også søkes om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuesgrenser. Klageinstansen eller partens advokat kan gi nærmere opplysninger om dette.

KLAGE TIL SIVILOMBUDSMANNEN

Hvis man mener å ha vært utsatt for urett fra den offentlige forvaltnings side, kan man klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen). Sivilombudsmannen kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan den offentlige forvaltning har behandlet saken, og om det er gjort eventuelle feil eller forsømmelser.

Region Kystverket Vest

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett:	www.kystverket.no
				E-post:	post@kystverket.no
For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242
Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson					

